

Nazwa/tytuł	On the moral tracks: How economics and law students approach the trolley problem (Na moralnych torach: Jak studenci ekonomii i prawa rozwiązują dylemat wagonika)	
Typ zasobu	artykuł	
Autor(zy), redaktor(zy)* lub instytucja	Joanna Dzionek-Kozłowska Adrian Kobytecki	
Nazwa czasopisma lub wydawca lub instytucja badawcza / sprawcza	Studia Prawno-Ekonomiczne	
Rok wydania (publikacji)	2025	
Rodzaj dostępu	otwarty (Open Access)	
Link do zasobu w wersji elektronicznej	https://czasopisma.ltn.lodz.pl/Studia-Prawno-Ekonomiczne/article/view/2855	
Notka bibliograficzna do cytowania	Dzionek-Kozłowska, J., Kobytecki, A. (2025). On the Moral Tracks: How Economics and Law Students Approach the Trolley Problem. <i>Studia Prawno-Ekonomiczne</i> 135, 97-117. https://doi.org/10.26485/SPE/2025/135/5	
Słowa kluczowe	edukacja akademicka, wybory moralne, dylematy ofiarne, efekt uczenia się	
Język publikacji	angielski	
Zasięg przestrzenny badań	Polska	
Podstawowy rodzaj i poziom edukacji, do jakiej odnoszą się badania	– edukacja formalna – szkoły wyższe	
Streszczenie (opis wyników badań)	<p>Wpływ edukacji sensu largo na rozwój moralny jest dobrze udokumentowany, jednak badania nad tym, w jaki sposób programy kształcenia akademickiego kształtują etyczne podejmowanie decyzji przez studentów, pozostają ograniczone. Niniejsze badanie analizuje, czy studiowanie prawa lub ekonomii wpływa na wybory studentów w dylemacie wagonika (Trolley Problem) – klasycznym dylemacie moralnym wymagającym decyzji o charakterze ofiarne, skłaniającym do refleksji nad podstawowymi zasadami moralnymi. Cel badania: Sprawdzamy, czy studenci ekonomii – kształceni w kierunku poszukiwania efektywności w warunkach rzadkości zasobów – częściej wybierają podejście aktywne („użyteczne”), polegające na maksymalizacji liczby ocalonych istnień ludzkich w sytuacji grożącej zderzeniem z pędzącym pociągiem, natomiast studenci prawa – ukierunkowani na respektowanie norm – częściej powstrzymują się od interwencji, wybierając rozwiązanie pasywne („deontologiczne”), zgodne z fundamentalną zasadą moralną „nie zabijaj”. Ocenie podlega także to, czy wskazane tendencje nasilają się wraz z postępem w toku studiów na ekonomii i prawie. Metody: Łącznie 784 studentów z dwóch polskich uczelni wypełniło ankietę dotyczącą dylematu wagonika. Odpowiedzi analizowano pod kątem różnic między studentami prawa oraz studentami kierunków Ekonomia i Biznes, a także zróżnicowania ze względu na poziom zaawansowania studiów. Badanie zrealizowano w dwóch falach: w 2020 oraz 2024 roku.</p> <p>Wnioski: Choć wybory studentów prawa oraz studentów Ekonomii i Biznesu w dylemacie wagonika różniły się częściowo w oczekiwanym kierunku, różnice te okazały się statystycznie nieistotne. Zgodnie z przewidywaniami, bardziej zaawansowani studenci prawa częściej wybierali opcję pasywną. Jednocześnie bardziej zaawansowani studenci Ekonomii i Biznesu nie wykazali silniejszej skłonności „użytecznej” niż ich koledzy z pierwszego roku, co wskazuje na bardziej złożony wpływ kształcenia akademickiego na wybory moralne.</p> <p>[tłumaczenie streszczenia oryginalnego]</p>	
Dodatkowa materiały, informacje i uwagi		

* zgodnie z przyjętymi założeniami nie podaje się stopni i tytułów naukowych autorów

